

21.6.2016

Kaupunginhallitus

**Ympäristökeskuksen lausunto kaupunginhallitukselle Meilahden
huvila-alueen arvokkaimpien jalopuumetsien rajaamisesta luonnon-
suojelulain 29 §:n mukaisina luontotyypeinä**

HEL 2016-006457 T 11 01 04

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Meilahden huvila-alueen arvokkaimpien jalopuumetsien rajaamisesta luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisina luontotyypeinä 15.8.2016 mennessä. Ympäristökeskus antaa lausuntonsa kaupunginhallitukselle 21.6.2016 mennessä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri on 4.5.2016 tehnyt Uudenmaan ELY-keskukselle esityksen Meilahden huvila-alueen edustavimpien jalopuumetsien rajaamisesta luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisina luontotyypeinä.

Yhteenveto

Ympäristökeskus puoltaa Meilahden huvila-alueen arvokkaimpien jalopuumetsien rajaamista luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisina luontotyypeinä Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin Uudenmaan ELY-keskukselle tekemän esityksen mukaisesti. Lisäksi alueella on useita muita luonnonsuojelulain luontotyyppin kriteerit täyttäviä metsäkuvioita, joiden säilyminen tulee turvata esim. kaavamääräyksiin. Alueella tulisi säilyttää jalopuumetsien muodostama laaja kokonaisuus.

Inventoinnit ja luontoarvot

Meilahden huvila-alue on valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-alue). Alueelle on tekeillä asemakaavan muutos. Helsingin luontotietojärjestelmän mukaan alueella on arvokkaita kasvi-, metsä-, lintu-, lepakko- ja liito-oravakohteita.

Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten luontotyyppien sijainti ja määrä alueella on uutta tietoa ympäristökeskukselle. Ympäristökeskus on inventoinut mahdollisia luontotyyppin kriteerit täyttäviä kohteita vuosina

21.6.2016

1998 ja 1999. Meilahden huvila-alueen metsät eivät tuolloin sisällyneet inventointiin. Tämä johtuu siitä, että korostettiin puiden luontaisen alkuperän tärkeyttä, mistä ei voi Meilahden huvila-alueella saada varmuutta. Myös alueiden kenttäkerrosta pidettiin muuntuneena.

Meilahden huvila-alueella on 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa ollut nykyistä vilkkaampaa huvila-asutusta ja viljelyksiä. Viljelyalan supistuessa metsä on vallannut menetettyä kasvualaa takaisin. Todennäköisesti osa alueella nykyään kasvavista puista on alueen alkuperäistä kantaa ja osa mahdollisesti istutettuja yksilöitä tai niiden jälkeläisiä.

Jalopuumetsät

Meilahden huvila-alueella on useita jalopuumetsäkuvioita, jotka täyttävät luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisen jalopuumetsän kriteerit. Tämä käy ilmi Suomen Luonnonsuojeluliiton (SLL) ELY-keskukselle tekemästä esityksestä ja Helsingin rakennusviraston inventoinneista. Asia todettiin myös ympäristökeskuksen ja rakennusviraston yhteisellä maastokäynnillä 15.6.2016, jolla kuitenkin keskityttiin tarkastelemaan tarkimmin kahta SLL:n esityksessä arvokkaimmaksi mainittua, kartoille oranssilla rajattua kohdetta. Näille kohteille on uudessa asemakaavaehdotuksessa esitetty muuttuvaa maankäyttöä.

SLL:n esityksen läntisempi kohde on Meilahdentien ja Heikinniementien välissä. Pohjois-eteläsuuntaisesti sijaitseva jalopuumetsä jää teiden varsilla sijaitsevien huvilatonttien väliin. Kaavaehdotuksessa alueelle on suunniteltu kahta ulkoilutietä, jotka risteävät metsän keskellä. Koska metsäalue on paikoin kapea, ulkoiluteiden rakentaminen pirstoisi metsää ja aiheuttaisi merkittävää haittaa metsille ja niiden kehitykselle.

SLL:n esityksen itäisempi kohde sijaitsee Seurasaarentien mutkassa Mäntyniemessä sijaitsevan presidentin virka-asunnon ja Humallahden välissä. Nykyään rajausehdotukseen kuuluvan alueen läpi kulkee ulkoilutie ja läntisin osa jalopuumetsästä sijaitsee huvilatontilla. Kaavaehdotuksessa tien mutkaa oikaistaisiin, jolloin eteläosa alueesta jäisi tielinjauksen alle. Pohjoisosaan alueesta on kaavassa ehdotettu kahden huvilatontin perustamista. Tielinjauksen oikaiseminen ja tonttien perustaminen hävittäisi jalopuumetsän alueelta.

Jalopuumetsien kokonaisuus

Meilahden huvila-alueella on n. 55 ha viheralueita, joista suuri osa on erilaisia metsiä: jalopuustoisia lehtoja ja lehtomaisia kankaita, sekä kalio- ja kangasmetsiä.

Huvila-alueen jalopuustoiset metsäkuviot ovat tällä hetkellä vaahteravaltaisia. Alue on yksi harvoista laajoista vaahterametsäkoista Helsingin

Postiosoite PL 500 00099 HELSINGIN KAUPUNKI ymk@hel.fi	Käyntiosoite Viikinkaari 2a Helsinki 00790 www.hel.fi/www/ymk	Puhelin +358 9 310 1635 Faksi +358 9 310 31633	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI06 8000 1200 0626 37 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

21.6.2016

gissä, ja useiden kaupungin asiantuntijoiden mielestä myös yksi hienoimmista. Luonnonsuojelulain rajauspäätöstä tai kaavamääräyksiä tehdessä on tärkeää säilyttää laaja metsäalue useine jalopuumetsäkuviointeina. Laaja metsäalue voi pientä aluetta paremmin kehittyä ja ylläpitää tyypillistä lajistoa sekä toimia ekologisesti metsänä.

Vaahteran lisäksi huvila-alueen jalopuukuviointeilla kasvaa myös tammia ja muutamia lehmäksiä sekä paikoin pähkinää. Jalopuumetsät ovat hyvin kehityskelpoisia, sillä niissä on kaiken ikäistä jalopuuta. Vanhojen puiden lisäksi on runsaasti etenkin vaahteran ja tammen taimia. Jalopuiden lisäksi eri kuviointeilla kasvaa mm. komeita haapoja, tervaleppiä, mäntyjä ja rauduskoivuja. Kenttä- ja pensaskerros ilmentävät lehtomaisuutta, mutta ovat usein muuntuneita. Niissä on kulttuurin vaikutuksesta kertovia lajeja ja jopa vieraslajeja.

Hoitotoimet määritettävä

Mikäli alueet rajataan luonnonsuojelulain luontotyypeiksi tai suojellaan kaavamääräyksin, olisi hyvä mainita kohteessa sallitut hoitotoimenpiteet rajauspäätöksessä tai viitata erilliseen suunnitelmaan. Näin voidaan määrittellä hoidon tavoitteet, jotka voivat eri tahojen näkemyksen mukaan vaihdella luonnontilaan jättämisestä selkeästi suunnattuun hoitoon. Jalopuumetsät sijaitsevat virkistysalueella teiden ja tonttien lähellä, joten myös vaarallisia puita joudutaan joskus kaatamaan.

Jalopuumetsien hoitoa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon myös muut alueen huomionarvoiset tai uhanalaiset lajit. Vuonna 2016 on Meilahden huvila-alueella tehty uusia liito-oravahavainnointeja. Liito-oravan papanoita on löytynyt SLL:n läntisen rajausehdotuksen pohjoisosasta Meilahdentien varresta, Maila Talvion puistosta läheltä itäistä rajausehdotusta sekä allergiasairaalan luoteispuoleisesta metsästä. Raportti uusista liito-oravahavainnoista valmistuu ympäristökeskuksessa syksyllä 2016.

Laajan jalopuustoisien metsien säilyttäminen tukee myös alueen maisema-, virkistys- ja kulttuurihistoriallisia arvoja.

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖKESKUS

Esa Nikunen
ympäristöjohtaja

Merja Kurki-Suonio
vs. ympäristönsuojelupäällikkö

Postiosoite
PL 500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
ymk@hel.fi

Käyntiosoite
Viikinkaari 2a
Helsinki 00790
www.hel.fi/www/ymk

Puhelin
+358 9 310 1635
Faksi
+358 9 310 31633

Y-tunnus
0201256-6

Tilinho
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

21.6.2016

Liitteet

1

[Lausuntopyyntö Meilahden huvila alue 30.5.2016](#)